

International Theatre Institute ITI

World Organization for the Performing Arts

Message for World Theatre Day 2019

27 March 2019

Setswana (Botswana) translation

Molaetsa wa Letsatsi la Bodiragatsi la Mafatshefatshe

Mopitlo 27, 2019

O kwadilwe ke Carlos CELDRÁN wa Cuba

Phetolelo ya Setswana

Pele ga ke tsibogela tsa bodiragatsi, barutintshi ba me ba ne ba setse ba le mo go tsone. Ba ne ba agile bonno jwa bone le maele a tsa tiragatso ka masalela a botshelo jwa bone. Bontsi jwa bone ga ba itsagale kana ba gakokologelelwa kgakaleng: ba ne ba bereka ka setu, mo matlong a bone a ithutuntsho a a itshekileng le mo matlolehalahaleng a tsa tiragatso a penologa ka babogedi mme, ka bonya ka bonya, morago ga dingwagangwaga tsa tiro le katlego e e faphegileng, ba nonoela ka iketlo ba tlogela mafelo a, mme ba nyelela. Fa ke tla go lemoga gore neo ya me ya botshelo ke go gata mo dikgatong tsa bone, ke gone ka tlhaloganya gore ke mojaboswa wa mokgwa o o gapang maikutlo o ebile o faphegile, wa go tshela mo bojaanong o sena ditsholofelo dipe ntle le go atlega mo go supeng bonnete mo motsotswaneng o o ka se boelediweng o; motsotswana wa go kopana le monkawena mo lefifing la ntlolehalahala ya bodiragatsi, go sena tshireletso epe ntleng le bonnete jwa go supa, tshenolo ya lefoko.

Legae la me la bodiragatsi le fitlhelwa gone mo metsotswaneng eo ya bokopano le babogedi ba ba tlang tiragatsong bosigo jo bongwe le jo bongwe, go tswa khutlong tse di farologanyeng tsa toropo ya me, go tla go neelana le rona mo sebakeng sa oura kgotsa metsotswana e se kae.

Botshelo jwa me bo agetswe mo go tsone dinakwana tse di faphegileng tse mo go tsone ke fetogang motho o sele, ke sa tlhole le botlhoko ke bo ikutlwela, ke tsholwa seša ke ba ke tlhaloganya bokao jwa go nna modiragatsi: go tshela metsotswana ya nnete ya nakwana, mo re itseng sentle gore se re se dirang le se re se buang, gone foo ka fa tlase ga dipone tsa setupu sa bodiragatsi, ke nnete ebile se supa boammaruri jwa se re leng sone kana bontlhabongwe jwa se eleng borona ka sebele. Lefatshe la me la bodiragatsi, la me le badiragatsi ba me, ke lefatshe le le logilweng go tswa mo metsotswaneng ya go tshwana le yone e, e re tsheleng re ipipile difatlhego, ka mafoko a a bofitlha, poifo ya go supa se re leng sone mme re tshwaragana ka matsogo mo fifing

Ditso tsa tiragatso di tlhamaletse. Ga go ope yo o ka rurifatsang gore bodiragatsi bo bonwa fela mo ntlheng nngwe e e rileng ya lefatshe, toropo efe kana kago nngwe fela ya maemo a kwa godimo. Tiragatso, ka fa ke e amogetseng ka teng, e phatlhaletse ya ba ya ata mo lefelong le le sa bonagaleng mme le nyalanya matshelo a badiragatsi le manontlhotlho a tiragatso ka bongwefela. Bomankge ba tiragatso botlhe ba swa le dinakwana tseo tsa bone, bontle le maikutlo a a tlhapileng, botlhe ba tsamaya ka tsela e le nngwefela, go sena sepe semowa se se ka ba sireletsang go dira gore ba gakologelwe ka bosakhutleng. Barutintshi ba tsa tiragatso ba itse se, go itsiwe ga go kake ga tlhomamisiwa fa go itebagantswe le bonnete jo e eleng jone motheo wa tiro ya rona: go supa metsotswana ya boammaruri, ya ketsaetsego, ya maatla, ya kgololesego gareng ga masula a magolo. Ga go sepe se se falolang ntleng le dintlha le ditiro tsa bone tse di somaretsweng ka kgatiso le ditshwantsho mme le tsone tota di sa supe se ba se dirileng ka botlalo. Le fa go ntse jalo, se se tla tsweleng se tilhaela mo mekgweng eo ya ditshomarelo ke ka fa babogedi ba tlhaloganyang selo mo motsotswaneng ba ka supang ka setu gore dilo dingwe tse di diragalang di ka se tlhalosiwe ka tsela epe fela kana tsa itshupa ka fa ntle, gore nnete e e abelanwang fa ke maitemogelo a botshelo, mo metsotswaneng e se kae, ebile a supa a le lotsatsa go gaisa le jone botshelo tota.

Erile fa ke tla go lemoga gore bodiragatsi ke lefatshe ka bolone, kgaolo e bogolo jwa yone bo akaretsang lefatshe lotlhe, kgwetlho nngwe ya tla mo go nna, e e neng gape ya nna temogo ya kgololesego: ga o a tshwanela go batlela kgakala kana wa suta fa o nnang teng, ga o a tshwanela go sia kana wa iphudusa. O tshela le batho fa o nnang gone. O na le bankawena ba o tlhokang kemonokeng ya bone. Fela fa pele ga ntlo ya gago fa, o na le tsotlhe tse di sa bonagaleng, nnete ya malatsi otlhe e e sa phunyelesegeng motlhofo. Jalo o tshwanelwa ke go direla mo sekhutlwaneng se o ikganeletseng mo go sone go betla mosepele o mogolo o o akaretsang botlhe, go boelela loeto la bosakhutleng la ga Odysseus le la ga Argonauts. O motsamai yo o sa suteng mme a sa emise go fefotsha bokete le go itshwarelela ga lefatshe la gagwe la nnete. Loeto la gago ke la go isa kwa motlheng, kwa nakwaneng, kwa bokopanong jo bo ka seboelediweng mo balekaneng ba ga go. Loeto lwa gago ke la go ya kwa go bone, go tsena mo dipelong tsa bone, le le lebanyeng bobone. O tsamaya mo botennyeng jwa bone, mo maikutlong a bone, mo megopolong ya bone e o e tsosolosang o ba o e rudisa. Mosepele wa gago ke o o tseisang sedidi, o ope a ka sekeng a supa selekanyo sa one kana a o didimatsa. Kgotsa mongwe fela a o tlhaloganya ka botlalo, ke loeto le le phunyeletsang megopolo ya batho ba ga lona, peo e jadilweng mo mafelong a a kgakalakala: botho, setho le segakolodi sa babogedi ba gago. Ka go nna jalo, ga ke sute, ke nna fela mo gae gareng ga ba ba gaufi le nna, ka tuulalo e e seng ya nnete, ke dira bosigo le motshegare, ka gore ke bofefo jo bo fitlhegileng.

Phetolelo mo Setswaneng ka Dinah K. Itumeleng
Department of African Languages and Literature
University of Botswana